

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Suntem păgâni, ori creștini?

Această întrebare ne preocupă azi în urma frământărilor zilnice din viața sufletească a Românilor de pretutindenea, pentru-că ne lipsește înțelegerea frățească.

Și pentru-ca să dăm răspuns potrivit la întrebarea de sus, trebuie să ne aducem aminte de istoria romanilor păgâni, și să învățăm, că puterea antică romană a fost distrusă prin intrigi și calomnii, prin neînțelegerea dintre frați și lipsa de virtuți ideale, pe când creștinismul cel vecinic persecutat, prin virtuțile sale credință, dragoste și ne-dejde au înflorit și s'a răspândit dela răsărit peste întreg pământul, producând în inimile tuturor îndestulare, mângâiere și fericire.

Și ce colos de putere a fost puterea antică romană pe lângă cei 12 pescari sēraci, apostoli ai creștinilor? Totuși s'a stins de pe fața pământului, și numai istoria mai face amintire de ea, pe când creștinismul stă neclintit și azi și va sta din veac în veac.

Cheagul ce încheie laolaltă pe creștin cu creștin, este iubirea sau dragostea creștinească. »Și de ași împărți toate avuțiile mele, și de ași da trupul meu să-l arză ear' dragoste nu am, nici un folos nu-mi este. Dragostea îndelung rabdă, se îndură, dragostea nu pizmuește, dragostea nu se înalță, nu se trufește, nu defaimă, nu caută ale sale nu se mânia, nu gândește răul, nu se bucură de nedreptate ci se bucură de adevăr etc. etc. zice apostolul ginților în epistola sa către Corinteni.

Și dacă sunt pedeci în înaintarea noastră culturală și economică, acelea nu trebuie căutate în sērăcia noastră materială de care adeseori ne plângem,

ci în lipsa de dragoste, care singură poate împreuna pe frați cu frați.

Suntem sēraci, cum foarte bine a accentuat dl Iosif Vulcan la adunarea din Brad, de imboldul ceresc, care se ne îndemne la fapte înalte!

Am uitat că suțtem creștini, și ne-am întors inimile la păgânismul cel distrugător de virtuți și omoritor de simțeminte nobile creștinești.

O seamă de oameni s'au îmbrăcat azi în vestmântul lui Isav, cu care Iacob, fratele seu, la îndemnul mamei sale a înșelat binecuvântarea tatălui lor, pentru un blid de linte.

Și durere, par, că nici biserica noastră nu e cruțată de asemenea porniri primejdioase de a intriga și a calomnia asupra capilor ei, fiindcă eată ce cetim în nr. 108 al „Telegr. Rom“:

SURPAREA BISERICII.

Intr'un număr mai recent al ziarului »Cronica« din București găsim publicate niște păreri foarte sănătoase cu privire la atacurile ce se îndreaptă dincolo de munți, în regatul român, când în contra unuia, căud în contra altuia dintre înalții dignitari ai bisericii ortodoxe române, — lucru care, bine zice scriitorul articolului, nu poate se ducă decât la surparea bisericii române.

Obiectul rău de a face responsabili pentru toate nimicurile și pentru toate greșelile (de multe ori închipuite) pe prelații bisericii, e intrndus și la noi, și astfel cele scrise în »Cronica« se potrivesc bine și la adresa acelora dintre ai noștri, cari abusând de libertatea condeiului fac lucru, care numai bun și folositor neamului și bisericii nu poate se fie.

Dar' să dăm cuvântul scriitorului dela ziarul »Cr.«, care se exprimă astfel:

»Mai anul trecut s'a dat un răboiu, nu vreau să-l cualific, în contra

unuia din cei mai înalți șefi ai bisericii, așa din senin, căci în toată vieța n'a făcut nici un rău, nici bisericii, nici țerei, nici vre-unui om din sinul neamului românesc, ci numai bine la căți a putut.

Acum, campanie violentă în contra altui șef al bisericii. Nu știm dacă sunt români cei ce duc această campanie, dar' știm că se face rău. Păgânii în vremea goanelor sdrobiau căpeteniile bisericești, ca să se risipească credincioșii. Căci atunci, când este bătut păstorul, se risipesc oile. De s'ar fi bătut păstorii neamului românesc în timpurile de greă competiție, de mult s'ar fi risipit și perdut credința strămoșască și limba și românimea. Dar' nu s'a urmat așa, de aceea avem biserică, limbă, nație română.

Înțeleg să o facă cei de alt neam, pentru ajungerea scopurilor lor. Au făcut-o în trecut, s'au înființat societăți secrete s'au aruncat tot felul de injurii asupra credinței și bisericii ortodoxe, chiar și de către Românii prinși în mrejele societăților secrete. S'a dus o campanie îndirjită pentru discreditarea bisericii, ca se între în cetatea românească cu mânele în șolduri cei de altă religione.

Pentru ori-ce greșeli mici s'a batjocurit și clerul și biserica. Nu s'a arătat greșeala spre îndreptare, ci s'a versat potop de injurii peste toți, și peste biserică.

Dar' cei de altă religione și confesiune făcut-au, ori fac aceasta pentru ruligiunea lor, pentru biserica lor?

Nu, n'au făcut, nu fac așa! Numai noi să facem, căci prea am ajuns sus cu țaria morală cu știința, cu civilisația cu disciplina socială. Și vrem se dăm înderēt cu toate. De la bine într'un moment ajungi la rău, dar' dela rău cu greu te întorci și ajungi la bine.

Omul care își are casa liniștită și duce viața fericită, bine face oare când ascultă intrigile turburătorilor și-și spulberă toată liniștea, își risipește familia? Nu! În urmă poate plânge, poate să vrea să îndrepteze greșeala, dar' nu mai poate!

Aceasta o urmărește campania. Urât lucru. Chiar când ar exista oarecare greșeală, așa campanie trebuie să lipsească. Căci nu se dă foc morii, ca să ardă șoarecii. Dar' nu se petrece nimic de așa natură. Campania ce se duce voește arderea morii pentru-că cineva voește scandal cu ori-ce preț. Voiește să facă jocul străinilor, cari ar privi cu plăcere sdruncinarea noastră din toate punctele de vedere; și mai ales în privința bisericii să nu se aleagă nici praful.

Nu scriu în contra scriitorilor, scriu contra greșelii ce se face cu asemenea campanie. Cui servește inventarea a tot felul de fapte imaginare puse în sarcina celor bisericesti? Poporului român, bisericii române, neamului românesc? — Nu. Străinilor servește. Dar' dacă cineva face aceasta pentru dragostea străinilor, atunci Eminescu le zice: »Cine-au îndrăgit străinii, mâncali-ar inima câinii«.

Eu nu le zic aceasta, căci sângele apă nu se face; ci le zic, că »nu este bine«.

Noi la aceasta ne întrebăm, suntem păgâni, ori creștini?

FOIȚĂ

Bunicii.

La margina tirgului, în mijlocul unei livezi bătrâne, albe de floare, o căsuță albă, cu acoperișul de drantă, încărcat de mușchiu verde, ascunsă în perdele de iederă. În mijlocul livezii visează; în lumina caldă a zilei de Florar un rămnic adânc.

În pridvor o bătrână mică și firavă, cu ochilarii pe vârful nasului, stă pe un scaun cu trei picioare și împletește la ciorap. Într'un ungher unde un băețel și o fetiță, — nepoții, cu căpșoarele bălane și crețe și cu ochisorii albaștri ca peruzeaua, — desmeardă un motan mustăcios, cu mânușele lor albe:

»Nai! salaacu Milou... Salaacu moș Milou că taaale-i bêtân, iel...«

Motanul toarce tolănit într'un rotocol tremurător de lumină și clipește somnoros din ochii lui galbeni. Bătrâna împletește gânditoare la ciorap, și, din când în când, pleacă capul alb, ridică sprincenele negre și privește cu dragoste la nepoți pe deasupra ochelarilor.

Din odăile adormite în umbră și liniște, vine miros dulce de sulfina. Vântul tremură

ECONOMIE

Pentru ca să se știe ce dispozițiuni se iau în Bucovina pentru sămănătura de trifoiu și la Viena pentru acoperirea lipsurilor de nutreț, publicăm din »Deștept.« următoarele:

Sămănături de trifoiu roșu.

Consiliul cultural al țerii din Cernăuți face cunoscut că în timpul din urmă se repetesc plângerile, că sămănța de trifoiu roșu pnsă în vânzare nu este curată. De aceea agricultorii se fac atenți la necesitatea de a avea grije, ca la facerea de sămănță de trifoiu să o facă foarte curată și apoi așa să o pună în vânzare, pentru-că numai astfel vor putea susține renumele bun al produselor. Cu această ocaziune agricultorii noștri se fac atenți la un nou fel de tortal (turtel) așa numit »turtelul mare«, a cărui sămănță nu se poate curăți din sămănța de trifoiu cu mașinile de curățit ce se folosesc acuma, și acest turtel compromite numai proveniențele din țară. Consiliul cultural al țerii invită pe toți agricultorii de a avea grije ca să nimicească turtelul pe trifoiști și să caute să pue în vânzare numai sămănța de trifoiu curată, și dacă s'nguri cumpără sămănța de trifoiu atunci să cumpere numai sămănță curată. Consiliul cultural e gata a da mână de ajutor la cumpărarea de sămănță curată de trifoiu, și pentru sămănătura de primăvară se poate procura la el sămănță prin însoțirile agricole districtuale, societățile economice și băncile refectisiane. Acelor agricultori cari nu cumpără sămănța de trifoiu prin consiliul cultural al țerii, li-se recomandă a o da spre examinare unei stațiuni de controlă pentru sămănțuri, pentru a se putea constata de conține și turtel.

Lipsa de nutrețuri.

Din Viena se comunică că guvernul în vederea lipsei de nutrețuri, cauzată prin evenimentele elementare din anul acesta s'a cu-

șor perdelele lungi de iederă, aduce mirezmele livezii înflorite și scutură fluturi trandafirii din mărul rotat de lângă pridvor.

Nepoții lasă motanul și vin de-și lipesc cumiști căpșoarele de pieptul bunicii; albastrele de sub genele aurii cată rugătoare cătră cicorile bătute de brumă ale bătrânei:

»Bunicuță... bunicuță... spune-ne o poveste...«

Bătrâna îi sărută pe micii frumoși ai obrazilor. Glasurile subțirele pornesc ear' ca un ciripit de rândunele:

»Bunicuță... bunicuță... ne spui o poveste... așa-i... așa-i?«

— Vă spune bunica. Vă spune... Comorile bunicii, comori...«

Și bătrâna îi sărută ear', și rămâne apoi un răstimp cu ochii duși. Căpșoarele bălane se lipesc mai tare de pieptul ei. Albastrele se fac mari între genele aurii. Și se face liniște adâncă în livada troienită de flori; par'că e gata s'asculte și ea basmul bunicii. Și 'n liniștea sfântă fluturii trandafirii ai mărului călătoresc prin sulurile de lumină spre macii și albastrele din pridvor.

Glasul bunicii pornește molcom:

»A fost odată un împărat...«

Și glasul moale coboară și se ridică în unde line.

getat la măsurile necesare de întreprins pentru ușurarea urmărilor lipsei de nutrețuri. S'a oprit exportul de nutrețuri, și s'au scăzut taxele de transport pentru nutrețuri. S'a discutat și asupra ajutoarelor materiale ce se le dea statul pentru a înlesni procurarea de nutrețuri. În aceasta privință biroul central pentru scutirea intereselor agricole și silvice la încheiere de convențiuni comerciale s'a adresat guvernului, cerând să pună la dispoziție 500.000 cor., pentru ca să se poată cumpăra nutrețuri a căror procurare să se poată înlesni agricultorilor. Guvernul a decis să pună la dispoziția ministrului de agricultură deocamdată suma de 500.000 cor. spre acel scop. Această sumă se va folosi în acel fel că parte se va mijloci cumpărarea de nutrețuri pentru agricultori, parte se vor cumpăra direct nutrețuri și se vor împărți în prima linie la agricultorii sermani, parte li-se vor acoperi agricultorilor taxele de transport. La transacțiunea comercială acestei acțiuni e luat în vedere concursul Centralei austriace a însoțirilor din Viena. Ministrul de agricultură mai are în vedere convocarea delegațiilor corporațiilor agricole și organizațiilor societare, cari constituie comitetul de acțiune al centralei austriace, pentru ca să iee parte la o consfătuire în ministerul de agricultură relativ la modalitățile executării acestei acțiuni. Guvernul mai are intențiunea ca pe cale legislativă să ceară pentru acest scop o sumă de 1 $\frac{1}{2}$ milioane coroane, și a o folosi astfel, ca cu ajutorul organizațiilor societare eventual și a altor corporațiuni agricole agricultorilor sermani să li-se facă posibil cumpărarea de nutrețuri cu un credit etnin, în casuri excepționale chiar cu un credit fără interese. Pe cât posibil se va da deja acum o parte din suma de 500.000 cor. pentru acest scop, pentru-că acțiunea ce se are în vedere să fie inițiată și în această direcție deosebit de importantă, și care promite rezultate.

Pe pustiurile fără hotare, pe un cal năzdrăvan alb de spume, trece Făt-Frumos ca vântul. Zboară din brațul vânjos buzduganul uriaș în văzduhuri, cad sfărâmate porțile de aramă sub buzduganul greu. Se încing lupte cumplite între voinicul cu pletele de aur și zmeii uriași zăngănesc și fulgeră paloșele grele, cad răpuși zmeii.

Glasul bătrânei curge melodios în liniște adâncă.

În văzduhurile albaste soarele de Florar coboară leneș dealurile sinelui. Copacii azvirl umbre negre peste ierburile pletoase. În mijlocul livezii albe, sub geana neagră a umbrelor, visează ochiul verde a rămnicului...

Nepoții ascultă cumiști.

...Aleargă Făt-Frumos ca gândul prin singurătățile nemărginite, pe calul năzdrăvan, cu Cosinzeana, mândră cu părul de aur, strânsă la pieptul său de voinic..

* * *

Portița scârție încet în liniștea asfințitului... E bunicul: pășește tacticos pe cărare, printre vetrele roșii de trandafiri, sprijinindu-se în cărja-i lustruită. Barba lungă de sfânt pune o pată de zăpadă pe haina de șiiac. În umbra pălăriei cu marginele late, lucesc doi ochi plini de bunătate. Pășește tacticos bunicul în umbrele amurgului și pufăește rar din pipă: puff, puff.. Și pain-

Instrucțiuni preliminare

pentru plantarea și îngrijirea viilor noi.

(Urmare).

4) Cum trebuie preparat terenul de plantat?

De voiți ca deja în anul al treilea viile D-v. să aibă deja o mică producțiune și în al patrulea an rod complet, de voiți ca viile D-v. să fie rezistente, trebuie ca terenul să fie desfundat de-arîndul cel puțin 60 cm. (de regulă 60—90 cm.) — O desfundare mai adâncă poate fi avantajoasă numai în terenuri nutritive la adâncime. — La Terenuri însă cari merg schimbând spre rău în adâncime, aceasta este desavantajos de oare-ce suprafața nutritivă a pământului se bagă prea afund, așa că vițele merg foarte slab în primii ani.

La desfundare trebuie observat, ca toți vermi (vermi albi și groși și coropișnițe) să fie strânși, de oare-ce aceștia rămânând în pământ pot distruge complet vițele în primii ani. Nu trebuie întârziat, cu nici un preț stringerea acestor vermi, *plătindu-se premii speciale* pentru adunarea lor.

De sunt prin vie părți umede cari țin apă, ele trebuie drenate prin punere la adâncimi de țevi sau olane de pământ, sau făcându-se șanțuri de scurgere, de oare-ce umezeala este foarte desavantajoasă vițelor.

5) La ce distanță trebuie să se planteze?

Distanța necesară plantării trebuie să fie la 1 m. 20 cm. în pătrat o distanță mai mare nu este de cât o risipă de teren.

Numai pe terenuri șese de tot, și foarte nutritive, se poate pune la 1 m.

jinituri vin-te de fum îi plutesc lenes împrejur...

Nepoțelii îi sar veseli înainte, cirpind dragă as:

»Vine bunicu.. Vine bunicu..

— Dragii bunicului flăcău... Are bunicu doi feți-logofeți cu părul de aur creț...»

Și bătrânul îi ridică pe rînd de subsuori:

»Tăăăta mare până'n pod! și-i sărută frumos în creștet.

— Bunicule, cântă-ne ceva din ghitară...

— Vă cântă moșul, vă cântă... Dragii moșului dragii moșului dragii... Puffff-puffff...

Bătrânul intră în casă și după un restimp ese cu ghitară, într'u nouaș albastru de fum, îmbrăcat în halatul lui străvechiu, cu fesul în cap, cu ciubucul în colțul gurei. Se așează în jilț oftând îngândurat:

»Bătrânețele, bătrânețele..

— Bunicule, bunicule cântă-ne mă log matală călăsălu. Voim să zucăm călăsălu...»

Bătrânul zîmbește fericit barbă, mai pufăște odată închizând din ochi, apoi așează încet ciubucul pe parmaclăcul cerdacului, și prinde a le cânta din gură ținându-i isonul din ghitară. Și bunicuța, cinchită pe scăunașul cu trei picioare, începe a le bate voioasă din palme, privindu-i cu nemărginită dragoste pe deasupra ochelariilor Ear' nepoțelii prind a

50 cm. La depărtări prea mari trebuie lăsate și coardele mai lungi, ceea ce e un mare desavantajiu pentru vița altoită, cât și pentru producțiunea vinului de calitate.

Alegerea distanței se face după cum se presintă pozițiunea și calitatea terenului.

În pământuri mai slabe și deluroase via se pune la distanțe mai mici, pe șesuri și în pământuri grase pe distanțe mai mari.

La un pogon ($\frac{1}{2}$ hectar), va necesita punându-se:

La distanțe între rînd. de 120 cm. în pătrat vor intra 3480 b

» » » » » 125 » » » » 3200 »
» » » » » 130 » » » » 2960 »
» » » » » 135 » » » » 2750 »
» » » » » 140 » » » » 2555 »
» » » » » 145 » » » » 2380 »
» » » » » 150 » » » » 2222 »

6) Care este modul de plantare?

Pământul desfundat trebuie lăsat cel puțin 4 săptămâni până se așează, apoi suprafața nivelată, adecă părțile joase care formează albi, trebuiesc umplute, ear' părțile înalte formând movile, trebuiesc lăsate cum se găesc, căci altfel luându-se pământul desfundat vițele se vor pune în pământ viu, ceea-ce va împiedeca creșterea lor. Redicăturile mari de pământ trebuiesc întreprtate înaintea desfundării.

Terenul nivelat se marchiază cu mici araci la distanța dorită și apoi alăturat de fie-care arc se plantează câte o viță.

Înainte de a se planta vițele trebuiesc aranjate după cum urmează:

Lăstarul se scurtează la unul, maximul doi ochi, rădăcinele laterale se tae aproape de viță, ear' rădăcinile de

toca cu botinușle lor portocalii în podelele pridvorului, și unde se rostesc fuduli, și se uită când la piciorușele lor, când pe sub gene, la bunici c'o seriozitate așa de comică încât nu s'au mai putut stăpâni bunicii și i-au luat în brațe, i-au strâns la piept și i-au sărutat pe ochișorii albaștri ca peruzelele și pe obraji înfierbântați. Și bunicuții i-a tremurat bărbia ascuțită când a zis:

»Dragii bunicuții, dragii... Comorile bunicuții comori...

Ear' bunicului i-s'au umezit ochii plini de bunătațe, când i-a mângăiat:

»Dragii bunicului, dragi, că are bunicul doi feți-logofeți cu părul de aur creț...»

Erau așa de fericiți bătrânii în cuibul lor singuratic, din ulicioara aceasta tăcută și pustie, unde vuetul depărtat al țîrgului abia răzbatea ca un freamat perdut de ape!

Amurgul de Florar își cerne umbrele și melancolia. Și-i o liniste nemărginită împrejur ca pe alte țermuri. Și livada bătrână revarsă în cerdac valuri de răcoare și valuri de mirezme. O mierlă fluera de dragoste în desigurii. Bătrânul oftează îngândurat cu ochii țintiți în gol... Nepoțelii stau în brațele lui, cu căpșoare bălane, lipite sub mustețele de zăpadă... Amintirile îl învăluiră cu un

jos dela basă se tae de asemenea lăsându-le de o lungime de 10—15 cm.

În urmă plantarea se face ast-felt ca vița să fie pusă în groapă cât se poate de vertical și aproape de arac (țârushi), potrivitându-se ast-fel ca locul îmbinat să fie la 5—8. cm, mai jos de suprafața pământului (la dealuri rezezi ceva mai adânci, la loc mai șes mai la suprafață).

Rădăcinile trebuiesc întinse în starea lor naturală, apoi acoperite cu pământ, și bine îndesat cu mâinile d'asupra lor, apoi groapa se astupă îndesând pământul cu picioarele și apoi se formează mușuroiu, așa că vârful scurtat al lăstarului să fie acoperit de 2—3. cm.

Dacă plantarea se face într'un pământ slab e de recomandat a se întrebuința îngrășăminte de plantație. Îngrășămintele se pun în groapă după ce s'au acoperit rădăcinile cu pământ. Trebuie observat, că îngrășămintul (gunoiul) să nu atingă nici vița nici rădăcina ei, apoi, se acoperă din nou cu pământ. — Este absolut necesar ca gunoiul întrebuințat să fie bine descompus.

(Va urma).

Cătră P. T. Abonenți.

Fiind deja la începutul părătrării IV. al anului, rugăm pe Onor. abonenți, să binevoiască a-și re'noi abonamentele; iară cei ce sunt în restanță să ne trimită fără amânare suma cu care dă-torează, deoarece-ce și noi avem sarcini grele de purtat — și va trebui să urmăim în sensul convocărilor făcute.

miros vag de flori uscate... Iși dădu încetinel jos nepoțelii, luă ghitară, și în tăcerea infinită coardele suspinara adânc, sub bolțile albe, și bunicul începî a îngănă încet și cu melancolie un cântec de demult, pe care l-a murmurat de arătea ori în pacea amurguriloii d'n tinărețe, în același pridvor, pe când vântul de sară mângăea plete ca pîna coibului și cosițe ca beteala:

»Pe o stîncă neagră într'un vechiu [castel.

Uande curg-n'n vale un rîu mititel!..»

Copii ascultă cumiști cu căpșoarele de inge rași răzimate de jilț, cu albăstrele mari între genele aurii.

Sus în văzduhurile albastre prind a tremură steluțe sfioase...

În prag s'arată bunicuța, mititică și adusă de spate, și trece usoară ca o umbră din pridvor și se așează tăcută pe scări.

Ghitară suspină încet... Glasul cald al bunicului coboară îndurerat, se naltă melancolic în umbrele fumurii ale amurgului, tremură perdut, se topește ca o șuviță de fum în nemărginire:

»Pe o stîncă neagră într'un vechiu [castel...»

(„Deșteptarea“)

N. N. Beldiceanu.

Cum se conservă mustul.

Multă lume se întreabă, dacă e posibil de păstrat mai mult timp mustul și care e rețeta. Trebuie să se știe, că vinul rezultă din must, în urma prefacerii zaharului (care se află aci), în alcool și anhidridă carbonică. Inșe pentru ca această prefacere să se facă, e nevoie de un fel de ciuperci microscopice numite *Sacharomices*, cari și ele sunt de diferite feturi. Fără de aceste ciuperci nu e chip ca mustul să se prefacă în vin.

Vrea să zică tot me-teșugul e să înlăturăm aceste *Sacharomices* din must. Dar cum să scăpăm de dăsele? Sunt un fel de substanțe chimice cari opresc fermentația (lucrarea) ciupercilor în chestie. Dar aceste substanțe chimice, pe care nici nu le mai numim sunt oprite prin regulamentele sanitare de a fi introduse în băuturi.

Rămâne pasteurisarea. Pentru a o face aceasta în mod sistematic, avem nevoie de aparate anume de pasteurizat și cu ajutorul cărora putem face treaba cum se cade. În mic pasteurisarea se poate face după povăța următoare: Luați mustul și-l puneți în sticle, pe cari le astupați. Apoi sticlele le băgați într-o căldare cu apă, așezate pe niște colaci de pae și cu gâtul în sus. Apa din căldare se încălzește până la 60° C. Incălzindu-se în acest chip și mustul din sticlele, se omoară toți *Sacharomices*. Astupăm apoi sticlele bine astfel ca să nu poată pătrunde aer înăuntru. În acest mod se poate păstra timp îndelungat mustul fără ca să se strice.

Serate de ale meserieșilor români.

Joi în 29 Septemvrie n. c. »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, a îmbrăcat din nou haină de sărbătoare. Ședința literară a 9-a, ca toate celelalte premergătoare, adevărată sărbătoare a fost pentru noi, cei cu dragoste grupați sub steagul Reuniunii. Această ședință se numără între cele mai instructive, dovadă următoarele: Președintele nostru dl *Vic. Tordășianu*, după ce bineventează numeroșii oaspeți și mulțumește dlor Ioan Dima Ionescu, funcționar de bancă în Băcău, Augustin Bena, elev al conservatorului din Berlin și studentului tehnic dlui Stan, pentru atențiunea și deosebita onoare, ce ne-au arătat prin asistarea la ședință, trece la descrierea istoricului »Școalei speciale de piele și de pantofărie subvenționată de stat în Sibiu«.

Ideea înființării acestei școale s'a lansat încă la 1885 în sinul »Societății industriale a pantofarilor din Sibiu«, în ajutorul căreia a sărit »Societatea orașenilor și industriașilor sibieni«, cu suma de fl. 1000, primită pentru scopuri industriale dela banca »Vorsussverein«, cu care s'a pus temelie școalei. Scopul

școalei este, ca cei cari se indeletnicesc cu pantofăria să câștige cunoștințe teoretice și practice în această breaslă. Măestrul pantofar Emil Zillich, actualul instructor de specialitate, a fost trimis la cursul de 2 luni al școalei speciale de pantofărie din Viena, de unde întorcându-se, școala s'a deschis la 1 Ianuarie n. 1886, cu următoarele obiecte de învățământ: desenul liber, desenul geometric, croitura de model, studiul picioarelor, luarea măsurii, cunoașterea materiilor, cum și predarea tuturor cunoștințelor despre munca de săvârșit la laboratorii. Timpul de învățatură s'a extins pe câte 3 luni cu începere din 1 Octomvrie și până la 31 Decemvrie și din 1 Ianuarie până la 31 Martie a fiecărui an. Instrucția s'a ținut în fiecare zi de lucru, ear' elevii au fost calfe și măestri pantofari. La învățarea tivitului (*Steppen*) și arangierea materialului (*Vorrichten*) au fost admise și fetele membrilor societății industriale a pantofarilor. Taxa de instrucție a fost 3 fl. lunar. Elevii prestau examen teoretic și practic, despre rezultatul căruia primesc atestate. Elevii au obligământul se participe la expozițiile, ce se arangează în Sibiu. Mijloacele de învățământ mai rari le-a procurat școala, cele de scris, desen, apoi manualele și uneltele (cuțitele, ace etc.) le-au procurat elevii înșiși. Obiectele pregătite, încât să confecționează din materialul elevilor, au format proprietatea acestora. Drept instructor la început a fost numai instructorul de specialitate, care mai era dator a instrui 4 ore lunare și pe membrii societății industriale a pantofarilor. Plata instructorului se stabilea prin invoială. Supravegherea asupra institutului o exerciază o comisie exmisă din sinul ambelor societăți întemeietoare a școalei, ear' supraveghierea nemijlocită o are președintele societății industriale a pantofarilor. Primul curs din 1886 a avut 10 elevi, din cari 8 bărbați și 2 femei, la acăr examen numărul public asistent convingere și-a câștigat atât despre capabilitatea instructorului Zillich, cât și despre hărnicia și istețimea elevilor. Până la 1894 această școală a fost cercetată de 122 elevi calfe și măestri pantofari.

La 1894 fostul ministru de comerț și industrie *Lukács Béla*, cu considerare la importanța industrială a Sibiului și a ținutului a pus în vedere însemnate ajutoare bănești din visteria statului în scopul dezvoltării și extinderii acestei școale. Astmod statificându-se școala cu sprijinul moral și material al guvernului, ajutat de însuși comitatul, de orașenii sibieni, de camera comercială din Brașov și de cele 2 societăți alcătuitoare a ei — ea își urmează acum în restimp de peste 18 ani cursul normal, trecând prin ea a-

proape 300 elevi ordinari, inclusiv elevii cursurilor extraordinare, ce se țin peste vară în luna August cu pantofari locuitori afară de Sibiu și în primele 2 luni ale anului cu pantofari Sibieni. Dela 1897 la școală se primesc drept elevi ordinari calfe și învățăcei, primii pe câte un an, ear' aceștia pe câte 3 ani. De remarcat e că absolvenții acestei școale au fost primiți în ateliere mai mari sau ca »croitori« (*Zuschneider*, *Werckführer*), sau ca sodali, ba mulți din ei și-au complectat cunoștințele la școale superioare din stăinătate. Intențiunile conducătorilor de a completa școala cu predarea cunoștințelor despre curelărit și șelărit cum și cu înființarea unui curs de special pentru femei, din lipsa de mijloace materiale, au rămas până acum nerealizate.

La dispoziția școalei stă un buget de cor. 6660, la care ministrul contribuie anual cor. 4840—, orașul Sibiu cor. 600—, comitatul cor. 500—, camera comercială din Brașov cor. 400—; societatea orașenilor și industriașilor cor. 120 și gremiul comercial Sibian cor. 200. Din suma de cor. 6660 se dau drept stipendii și pentru provederea elevilor cor. 1680—.

Acestea premise, dl *Tordășianu* numinează măestrii și sodalii nostri absolvenți ai acestei școale, între cari pe hărnicii măestrii *Const. Dragoș*, *Ioan Bologa* etc., calfele *George Săsărman*, *Valeriu Grindean*, *Ioan Hagău*, *Petru Tâmpănar* și pe actualii elevi *Nicolae Simoneti* și *I. Pușcaș*, ambii stipendiați ai școalei și îndeamnă, ca în lipsa unei școale cu limba de propunere română, a se folosi cât mai mulți de beneficiile acordate de această școală folositoare.

În firul programului seratei, d-șoara *Constanța Buzdughină*, ne-a predat bine poezia »Dușmancele« de *Coșbuc*; domnișoara *Eug. Roman*, ne-a cetit la înțeles interesanta precuvântare a cărții de bucate »Poftă bună«, de *Zoti Hodoș*, ce a fost ascultată cu viu interes cu deosebire de numeroasele dame prezente. Bine ar fi ca ședințele proxime să nu fie lipsite de recetele folositoare cuprinse în »Poftă bună«. Noul membru al Reuniunii *Petru Șerban*, sodal cismar, în stăpânirea unei voci puternice și curate de bass, ne-a încântat cu »Cine trece Oltul mare«, cântat solo și în mod fermecător. Mult a plăcut simpatica d-șoară *Alexandrima Baci* cu predarea bucății »Prin judecări«, ce a fost acoperită de aplause nesfârșite; părțile cetite de notarul Reuniunii dl *Ioan Apolzan* din »Constituția patriei« au fost cât se poate de instructive; dl *N. Simoneti*, dibaciu manuator al arcușului a făcut de ne găsim parcă la o nuntă mare și veselă de ale noastre; mititelul *Traian Moga*, cu o scurtică poezioară eroică, s'a dovedit cu mult curagiu; dl *Nicolae Neagoe*, sodal croi-

tor și unul din vechii noștri ostași, de data aceasta ne-a prădat cu frumos accent poesia »Meseriașul« de I. Polichronodis, în care slăvite sunt toate produsele datorite mânilor meseriașilor; drăgălașa Elenuța Șut cu poesia »Regina Ostrogoților« s'a întrecut pe sine însăși; o frumoasă poezie, cântată cu mult farmec de d-șoara Alexandrina Baciș și o pătrunzătoare poezie predată în mod dramatic de dl T. M. și urmata mireasă din Dumineca din 2 Oct. n. a dlui I. D. Ionescu, d-șoara Eugenia Grecu, care a ținut să ne delecteze și să-și ia și în acest mod rămas bun dela noi prin mai multe arij, executate cu dexteritate uimitoare la pianul Reuniunii. În treacăt fie zis la cununia d-șoarei Grecu corul Reuniunii în semn de recunoștință a executat sub conducerea harnicului dirigent C. Popa cântările ocazionale, ear' ospetul s'a ținut în localitățile Reuniunii noastre.

Frumoase ilustrate și vre-o 14 cărți folositoare sortatu-sau la urmă între cei prezenți.

Din protocoalele ședințelor administrative, cetite de notarul Reuniunii dl I. Apolzan, aflat-am despre preparativele ce se fac pentru predarea în curând a dramei »Sâmbăta morților«, despre numeroasele contribuiri la diferitele fonduri, despre lucrările »Despărțământului femeiesc întregitor al Reun.« etc.

Cu inimi pline de veselie și încărcate de vii speranțe pentru un viitor tot mai fericit îndepărtatu-ne-am la ora 10½ din localitățile meseriașilor noștri.

„Învingătorul“

NOUȚĂȚI

Regele George al Saxoniei după domnia de doi ani a răposat Sâmbătă dimineața în Pillniz în etate de 72 de ani. Regele George s'a născut în 8 August 1832 ca al doilea fiu al regelui Ioan și reginei Amalia. În războiul din 1866 a fost comandant al primei brigade de găvălerie, ear' în războiul din 1870—71 a comandat prima diviziune a oastei saxone. În 25 Iunie 1888 a fost numit mareșal campestru (Generalfeldmarschal) și inspector general al armatei germane din cercul de inspecțiune al treilea. A urmat la tron după fratele său Albert, Iunie 1902.

Clasa III. pe terenul accelerat. În interesul publicului călător dep. Ambroze Neményi a prezentat ministerului de comunicațiune un elaborat referitor la introducerea clasei III. pe trenurile accelerate. Planul lui Neményi e obiect de studiu în ministeriu și va fi pus în practică.

O nouă victimă a comitațiilor bulgari. cari operează în plină capitală a Principatului bulgar, chiar sub ochii poliției. Dumineca trecută, 26 Septemvrie, insurgenții refugați în Bulgaria au asasinat la Sofia pe Aromânul Teodor Velo, orginar din comuna românească Moloviște (Macedonia), comer-

ciant și mare proprietar. — Asasinii n'au fost prinși, și nici nu vor fi descoperiți, pentru că poliția bulgară nu îndrăznește sau nu vrea să ea pozițiunea cetățenilor lui Sarafoff.

Mobilul sasinului e răzbunarea. Notabilul român refuzase cererea de bani pe care cu câteva zile înainte i-o făcuse sângerșii bandiți. — Cazul nu e unic. În plină Sofia, cete de comitații cutreeră cartierul românesc, terorizează pe conaționali noștri, și cu amenințări de moarte excochează bani și impun să fie găzduiți și ospătați în locuințele acestora.

Ronân cu capul tare. Dumitru Bodea din Ghigișeu (Bhor) s'a culcat pe o căpiță de fân și în somn un dușman necunoscut a descărcat asupra lui trei gloanțe. Două l'au atins la cap, oprindu-se sub piele, fără să perforizeze țeasta, ear' al treilea îndreptat spre pântecul tot s'a oprit în șerpar. Dumitru Bodea s'a sculat apoi și s'a dus pe jos la Aleșd, unde medicul i-a pasat rănile. El se simte bine.

2000 cor. plătesc aceluia, care poate dovedi, că atesatele publice la care mă provoc nu sunt adevărate. Fiecăruia îi stă în drept, ca să vină în persoană și să privească în original. Din toate păturile societății stau la dispoziție scrisori de mulțumită, precum este și următoarea, primită cu data de 16 Martie.

Dlul Albert Müller în Budapesta, V., Vadász ut. 42/G. Nainte cu 5 ani, mi-am procurat o cruce dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967, pentru care Vă mulțumesc de nenumărate-ori, de-oare-ce, mulțumesc lui Dumnezeu, mi-a ajutat și m'a vindecat de durerile mari ce le-am avut la inimă. Vă rog să îmi mai trimiteți o cruce. Cu toată stima Iohan Orahtsik în Podojin. Cine suferă de astmă, reumatism și podagră să-și comande crucea aceasta. 3—5

Cine va învinge? Statul maior american criticând planurile de războiu ale generalului Kuropatkin e convins, că Kuropatkin a luat ofensiva fără să fi primit destule ajutoare și deci va suferi o nouă înfrângere. Ambasada japoneză din Washington se bucură, că Kuropatkin a luat ofensiva. Diplomații japonezi zic: »Poporul nostru e deja obosit de a urmări în continuu pe Ruși și dacă acum Rușii stau pe loc și nu fug, noi vom putea face ce voim. Noi avem cea mai deplină încredere în armata noastră. Noi știm ce-a făcut ea și ce poate face. Timpul lui Kuropatkin de a ne da o lovitură va sosi atunci când va putea trimite 2 soldați contra fie-cărui japonez. Noi nu credem, că va sosi acest timp. Din contră știm, că noi putem trimite 2 soldați contra fie-cărui Rus, pe care Rusia îl poate duce în Extremul Orient».

Multe scrisori de mulțumită, pe care dl Albert Müller le primește zilnic, dovedesc că crucea dublă electro-magnetică, R. B. Nr. 86967 inventată de d-sa, este de un efect neîntrecut. Din cele multe lăsăm să urmeze următoarea: Rudersdorf, 19 Februarie. Prea onor. dl Müller! Crucea dublă electro-magnetică R. B. Nr. 86967, care am procurat-o de curând pentru cumnatul meu Carl Weber, a avut un efect uimitor. Deja la câteva zile, bolnavul s'a simțit mai bine, răsuflarea i-s'a

ușurat și doarme ușor. Vă rog a-mi trimite îndată 2 aparate, unul pentru mine și unul pentru femeia mea, cu rambursă. Vă fac totodată cunoscut, că în curând voi procura și pentru domni K. B. și Pf. câte un aparat. Cu toată stima Mathias Schrei proprietar în Rudersdorf nr. 175 (Ungaria). Un astfel de aparat costă 6 cor. și se poate procura numai dela dl Albert Müller, Budapesta, V., Vadász ut. 42/G. 3—4

Războiul ruso-japonez.

Trupele japoneze biruitoare se află acum în apropierea Mukdenului, căci după o telegramă mai nouă, la 10 kilometri spre sud-vest de Mukden Japonezii s'au ciocnit din nou cu armata lui Kuropatkin, care se tetraje împingând greutatea colosale. Telegrama, care aduce știrea aceasta adaugă, că lui Kuropatkin îi va succeda totuși a-și scoate armata din situațiunea grea ce i-s'a creat și a o aduna earăși la un loc, putând să evite astfel o catastrofă, ce ar ajunge-o la fluviul Hun, dacă Japonezii vor reuși să o strîmtoareze pe malul fluviului.

Telegramele lui Oyama sosite în Tokio, descriu amănunțit evenimentele. Luptele neîntrerupte dela 10—14 Oct. au fost favorabile în toate direcțiunile. Rușii au fost bătuti și luați la goană spre malul stâng al fluviului Hunho. Japonezii au luat ca pradă mai mult de 30 tunuri și au făcut mai multe sute de prizonieri. Ofensiva Rușilor a fost zădărnicită Ei au pierdut cam 30 mii oameni.

»Berliner Tageblatt« anunță din Mukden, că lupta generală între armata lui Kuropatkin și Japonezi s'a reîncept la 20 miluri spre sud de Mukden lângă Saho. Din spre ost se aude o viuă canonadă, care probabil, că derivă din atacul ce l'a îndreptat Stackelberg în contra aripei Japonezilor. Pe partea aceasta se pare că lupta e favorabilă pentru Ruși. Ea însă nu e decisă încă.

După știri din Charbin lupta continuă. Incunjurarea flancului drept japonez de către Ruși a succedat. După mai multe atacuri violente contra armatei lui Kuroki, coloanei încunjurătoare ruse i a succedat a respinge pe inamic de pe munte și a cuceri pasul Tuling. Armata lui Rennenkampf a ocupat Sunghangkhu. Lupta a fost extraordinar de turbată. Toate văgăunile de munți și coastele, pe lângă cari a trecut armata rusească, sunt acoperite de cadavre japoneze. Lupta a fost mai înverșunată lângă râul Șilipu. Pierderile Rușilor sunt foarte mari, dar' nu trec aproximativ peste 15,000.

Redactor-responsabil: George Suciu.

A N U N Ţ

Aduc la cunoştinţa onoratului public din Orăştie şi jur, că

Sâmbătă în 1 Octombrie n. a. o.
am redeschis

Băile de vane şi aburi

din Orăştie str. Faurilor nr. 8.

Din nou arangiate după regulile igienice, cu gust şi deplină curăţenie, serviciul prompt.

Scalde de aburi, pentru domni se pot lua: Mercuria şi Sâmbăta d. a. dela 2—8 ore. Duminica a. m. dela 8—11 ore, d. a. dela 2—6 numai cu 50 fil.

Scalde de aburi, pentru dame se pot lua: Marţi şi Joi d. a. dela 2—8 ore.

Scalde de vane se pot lua în toată ziua dela 6 ore a. m. până la 8 ore seara.

PREŢURILE DE SCALDĂ:

1 scaldă de aburi 1 cor., pentru şcolari 80 fil., 1 scaldă de vană 80 fil., 12 scalde de aburi în abonament 10 cor., 12 scalde de vane în abonament 8 cor.

Rugându-mă pentru frecventare cât de deasă, semnăz, cu distinsă stimă

(247) 6—6

S. BIRTLER.

Pentru 5 coroane

trimit 4½ kilograme (c. a. 50 bucăţi) puţin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, resedă, iasmin şi lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

(246) 6—5

!!Noroc deosebit la Török!!

De neîntrecut

este norocul, care favorisează colecturile noastre principale.

Mai mult de **17 milioane cor.** am plătit în scurt timp, muşterilor nostri. Singur în timpul din urmă **cele mai mari câştiguri**

Având deci loteria aceasta cele mai multe şanse de câştig dintre toate loteriile din lume, îndemnăm pe fiecare ca dela acesta să-şi procure losurile. — În a 15-a loterie de clasă reg. ung. se vor trage din nou din

110.000 losuri 55.000

cu câştig în bani. În total se vor sorti în curs de 5 luni enorma sumă de

14 Millionen 459.000 Kronen

în ca. 5 Monaten verloost.

Der grösste Gewinn beträgt im glücklichsten Falle:

1,000.000 Kronen.

Speziell 1 Prämie mit **600.000**. 1 Gewinn à **400.000**.

1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à

80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,

1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,

8 à **15.000**, 36 à **10.000**. und noch viele andere;

zusammen **55.000** Gewinne und Prämie im Betrage von

Kronen 14.459.000.

Costul losurilor originale de clasa I. este:

pentru o opitme ($\frac{1}{8}$) fl. —75 sau cor. 150 pentru un pătr. ($\frac{1}{4}$) fl. 150 sau cor. 3—

„ o jumăt. ($\frac{1}{2}$) „ 3— „ „ 6— „ 1 întreg ($\frac{1}{1}$) „ 6— „ „ 12—

şi se trimit cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor

= Planurile oficiale se trimit gratis. =

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

2 Noemvrie n. a. e. la

A. TÖRÖK & Co.

Casă de bancă în Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secţiunile loterie de clasă a colecturii noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46/a.

2. filială: Museumring 11.

1. filială: Vaitznering 4.

3. filială: Elisabethring 34.

Scrisoare de comandă: a se tăia. **Dlor A. Török & Comp. prim-colectori, Budapesta.**

Vă rog a-mi trimite.....losuri originale de clasă I. a loteriei de clasă reg. ung. privilegiate, împreună cu planul oficial. (250) 2—6

Suma de coroane..... { este a se ridica prin ramburs }
{ urmează prin mandat postal. } ce nu convine rugăm a şterge.

Adresa exactă

Nu există

Sămînţe agricole şi de grădină mai bune şi mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curţii Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria şi depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit şi franco.

40—52

(251) **NOUL** 3-4

atelier artistic de fotografie s'a deschis
in casele dlui Hermann,
lângă Hotelul „Central“.

Corăspunde tuturor pretensiunilor moderne, fiind adjustat complet, pentru fotografarea copiilor este specialist. Pregătește cu prețurile cele mai moderate portrete de vizită, cabinet, makart, boduare, până la mărimea naturală.

6 bucați portrete pe cartă
de corespondență cu 2 cor.

Recomandându-mă onoratului public și rugându-mă de binevoitorul sprigin rămân cu toată stima * * * * *

MENCZER JÓZSEF fotograf in CRĂȘTIE
(Lângă Hotel Central).

CUMPENE
pentru **comerțiu, industrie**
și **economie** solid și exact
lucrate, ofere spre cumpărare
I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană

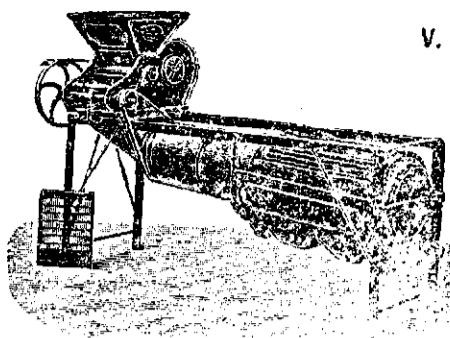
VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228)

38-52 ilustrat gratuit și francat.

CAROL F. JICKELI, Sibiu (Nagy-Szeben).

v.

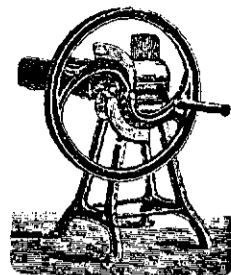
TRIOARE

Tăetoare de pae * * *

* * * Tăetoare de napi

Cuțite pentru tăiat pae

(141) 40-52

~~~~~ Toate acestea se află de vânzare la firma sus numită, dela care
— la cerere — se poate căpăta informațiuni și preț-curent gratuit. ~~~~~

BANI

Fără spese anticipative!

Imprumut de bani cu amortisare

de 4%

dela institutele de bani de primul rang din
Budapesta și străinătate, până la 3/4 a valorii
realităților intabulate la locul I. și II. cu
amortisare dela 15—65 ani.

Credit personal! Pentru preoți, militari,
oficianți de stat și pri-
vați, negustori, industriași, cu și fără

giranți pe termin de 1—15 ani;

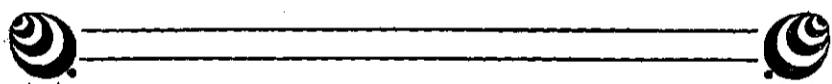
acurateță, coulanterie și discrețiune.

Convertire de datorii la bănci și privați.

Noi redactăm și dăm explicațiuni amănunțite despre diferite întreprinderi vechi și noi, prin organe autorizate dăm opiniuni tehnice și geologice de experți și executăm și finanțarea acestor felii de întreprinderi.

(249) Prefacem întreprinderi existente in societăți pe acții etc. 3-26

MELLER LAJOS és Társa Budapest, VI., Teréz-körut 32.
(Firmă înprotocolată judecătorește).

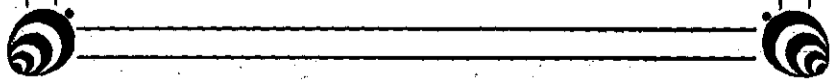
(255) **Cine dorește** 1-10

a vinde sau a cumpăra in timpul
cel mai scurt: Moșii, păduri, băi (mine),
fabrici, fabrici de țigle, mori joagere,
neguțatorii complete, cărcime, băcării
de toată mărimea etc. etc. Sau cine
caută ocupațiuni, servitori, oficii, lu-
cru să se adreseze la admistrația foii:

Organ special de concentrare a
anunțurilor de folos general, de pe
teritoriul monarhiei austro-ungare.

Crăști Strada Dealului nr. 11.

La epistole e a să atătura o marcă postală de 50 fileri.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune

e a se da împreju-

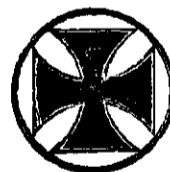
rării, că acest aparat

vindecă boale vechi

(190)

de 20

39--

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiiuturi de ureche, bătaie de inimă, sgârçiuiri de inimă, asma, auzul greu, sgârçiuiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnia, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care in decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât in Germania cât și in Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e in genere cunoscut, aprefiat și cercetat. Deja efinăitatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndoeschi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

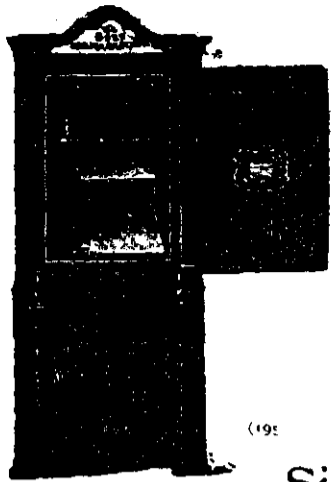
Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburi cari nu sunt
mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul
strada Kálmán.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și r. g. de casse de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cumpenă de gospodărie gratis.

Trimit cu prețuri proverbial de eftine din magazinul meu, peste măsură asortat, *mărfurile mele de argint de Mexico* renumite și plăcute prețutindenea pentru bunătatea lor excelentă și anume: 6 bucăți cuțite de masă de argint de Mexico, 6 buc. furculițe de argint de Mexico, 6 buc. linguri de argint de Mexico, 12 buc. lingurițe de argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru dessert, 6 buc. excelente furculițe pentru dessert, 1 lingură de argint de Mexico pentru scos supă, 1 lingură de argint pentru scos lapte, 2 bucăți slesnice de masă elegante, pentru salon.

46 buc. laolaltă numai fl. 6.50.

Fiecare cumpărător primește, afară de aceste, în dar o cumpenă de gospodărie, care poate suporta 12½ kg. și care funcționează corect, despre ce ofer deplină garanță. Cumpenă o primește cumpărătorul absolut gratis. *Argintul de Mexico* este un metal absolut alb (și inlauntru) pentru a cărui durabilitate și excelentă calitate ofer garanță pe 25 ani. Expedarea se face trimițând suma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fertul grabnic și o cumpenă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 6-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vin-lângă garanță: reuma, insomnia, epilepsia, ner-tit, clorosa, durerea de tență, influență, precum nervi. Bolnavul cel-ce decurs de 44 zile, îi întoarcem banii imediat. Celui-ce nu-i mai ajută nimic, să încerce cu aparatul meu; căci sunt convins despre efectul sigur al aparatului meu.

decă și recreează pe asthma (respirația grea), vositatea, lipsa de apedintă, migrena, imposi-tot felul de boale de nu se poate vindeca în

Prețul unui aparat mare 6 cor. || Prețul unui aparat mic 4 cor.

a se folosi la boale de nervi cronice.

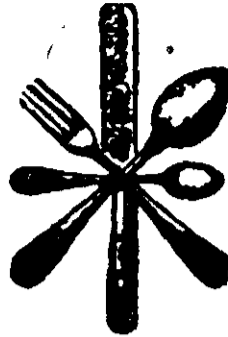
a se folosi la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și stăinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 6-52
Budapesta, VIII., Strada Bezerédi, numărul 3.

Cumpărare ocașională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei fabrici de obiecte de metal, sunt încredințat să vind marfa acesteia în prețul cu care se face. Spedez dară, până când depositul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța într-o bucată) din cel mai fin argint de gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat laptele și 1 sitiță de străcurat supa. — 32 bucăți cari costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite. Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se înlocuște cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potrivit dar de cununie, și nu trebuie să ipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(226) 40-52

Budapesta VI., Strada Proféta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10-70 ani cu 2% - 5¼%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 3-10 ani

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără giranți, pe salare dela K 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marea postală.

(230) **„PECUNIA“** întreprindere de credit, 40-52
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mechanism american indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar, e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La stecare e de lipsă pentru luminarea chililor, treptelor, ambitelor și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și vânătorilor pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru turiști sunt indispensabile, pentru medici și moașe cu ocașunea vizitelor de noapte. În fabrica,

mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii exploșive, sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea sunt neprețuite. Pentru economie este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe proprietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te poți su și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227)

Se trimit cu rambursă de

40-52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Proféta 5.